

TIJDSCHRIFT OVER PLANTENZIEKTEN

ONDER REDACTIE VAN
PROF. DR. J. RITZEMA BOS.

Zeven-en-twintigste Jaargang — 12e Aflevering — December 1921

MEDEDEELING VAN DEN PENNINGMEESTER.

Het geschiedt nu en dan dat de Penningmeester onzer Vereeniging een aanvraag ontvangt naar vroegere jaargangen van dit Tijdschrift; heeft die betrekking op jaargangen 1—13 en 16, dan moet steeds het antwoord luiden dat die niet meer voorradig zijn. Mochten er onder de leden of onder de geabonneerden op het Tijdschrift zijn die een of meer der genoemde jaargangen wenschen af te staan voor den kostenden prijs (f 1.25, mits volledig en volkomen ongeschonden), dan verzoekt de Penningmeester hun hem daarvan mededeeling te willen doen.

DE BEUKENSFRINGKEVER

(*Orchestes Fagi* L.).

Het zal menigeen opgevallen zijn, dat onze beuken dezen zomer er in Juni al niet meer zoo frisch uitzagen als in andere jaren. De oorzaak hiervan was het buitengewoon talrijk voorkomen van den beukenspringkever. Het kevertje doet ieder jaar van zijne aanwezigheid blijken, doch dezen zomer op opvallende wijze.

Het insect behoort tot de snuitkevers en heeft een flink springvermogen; de larve behoort tot diegene, welke de bladeren mineeren, d.w.z. zij houdt verblijf in en voedt zich met het tusschen boven- en onderhuid gelegen bladmoes.

De kleur van dit snuitkevertje is zwart, de bovenzijde is fijn grijs behaard, hetwelk met een vergrootglas kan waargenomen worden, de lengte bedraagt 2—2,5 m.M. De lange, dunne, zwarte, 1 m.M. lange snuit duidt reeds dadelijk aan, dat we met een snuitkever te doen hebben.

Hoe verricht nu dit insect zijn schade? De overwinterde kevers komen, wanneer zich de eerste bladeren ontplooien, uit

hunne schuilhoeken te voorschijn. De wijfjes leggen de eitjes één voor één aan de middennerf der bladeren, soms méér aan hetzelfde blad. De larven gaan, zich met het bladmoes voedende, tusschen de beide bladoppervlakten door, totdat zij aan den rand van het blad zijn gekomen. Naarmate de larve groeit, wordt ook de gang breeder; de uitwerpselen kan men ook in de gangen vinden. Wanneer de larve dicht aan den rand is gekomen, gaat zij haar gang aanmerkelijk verbreedden. Hier verpopt zich de larve in een rond cocconnetje. Het larve-stadium duurt ongeveer een maand, terwijl de poptoestand ongeveer 14 dagen duurt. Daar de eieren in het laatst van April al gelegd worden, verschijnen omstreeks half Juni de eerste nieuwe kevers. Deze knagen de bekende ronde gaatjes in de beukenbladeren. Ook de overwinterde kevers doen dit en wanneer de gezwollen bladknop nog maar pas de blaadjes het licht doet zien, zijn deze soms al met tal van gaatjes doorboord. De nieuwe kevers gaan ook op de vruchten over. Daar de beuken dit jaar flink beladen zijn met vruchten en de kevers in zoo'n groot aantal voorkomen, kon men dit jaar het kevertje eens goed gadeslaan. Andere jaren is dit niet zoo gemakkelijk, daar men ze overdag haast niet op de bladeren ziet. Zij laten zich ook volstrekt niet storen en bij aanraking springen ze een heel eind weg.

Het spreekt vanzelf, dat wanneer bijna alle bladeren van den beuk door de larve van den beukenspingkever gemineerd zijn, dit eenigszins met aanwasverlies gepaard zal gaan. De plaatsen, waar het bladmoes weggegeten is, worden spoedig door verdroging bruin en dit bruin worden valt juist sterk op aan het einde van het blad waar de gangen zich zoo sterk verbreed hebben.

Wanneer beukenbladeren door late vorst bevroren zijn, vertoonen deze ook een bruine kleur, doch zijn dan meer geheel verschrompeld en men mist de gangen der larven. Deze beide beschadigingen zijn dus niet moeilijk uit elkaar te houden.

De kever huist het meest in oudere bosschen, doch jonge heesters spaart hij ook niet. Ik deelde reeds mede, dat de kevertjes ook aan de nog onrijpe beukenvruchtjes knaagden. Deze worden hierdoor in hun verderen groei gestoord, verdrogen en geven loos zaad; een deel van de beukenoogst kan hierdoor dus verloren gaan. Niet alleen in ons land doch ook in de omstreken van Cassel en in de prachtige oude bosschen in het Deistergebergte bij Hannover kwam het bewuste kevertje dit jaar in groot getal voor. Verschillende houtvesters aldaar deelden mij mede, dat zij het sinds langen tijd niet in zoo'n omvang hadden waargenomen. Begin Juni zagen die bosschen er uit alsof het

reeds herfst zou worden. Weermiddelen tegen dit insect bestaan er niet.

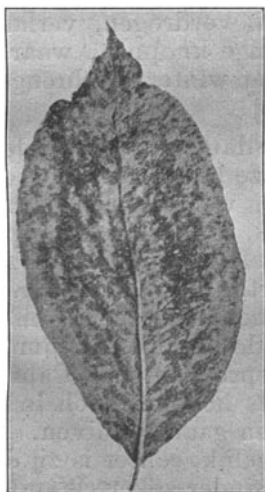
Het Loo, 20 Sept. 1921.

J. F. VOGEL.

(*Vlugschrift No. 38 van den Plantenziektenkundigen Dienst.*)

POKZIEKTE VAN HET PEREBLAD.

Beschrijving en oorzaak. Zoodra de blaadjes zich ontplooien, bemerkt men, vooral bij leiboomen en pyramiden, minder bij hoogstam, op sommige bladeren roode vlekjes aan weerszijden van de hoofdnerf. Het blad blijkt ter plaatse van deze vlekjes eenigszins opgezwollen, zoodat er puistjes of pokken ontstaan, vandaar de naam. De vlekken zijn niet altijd rood, maar dikwijls geelgroen, lichter dan het normale blad, later worden zij bruin

en dor. De opzwelling wordt veroorzaakt doordat de opperhuid aan beide zijden van het blad naar buiten is gebogen. Dit is het gevolg van een abnormale vergrooting van de bladmoescellen, vooral in de lengte. Deze cellen komen daardoor los van elkaar te liggen, waardoor het blad op de pukkige plekken min of meer sponsachtig wordt. Aan de onderzijde heeft de pok een kleine opening. Meestal zijn verscheiden bladeren aan denzelfden twijg aangetast; dat zijn bladeren, die zich allen uit denzelfden knop hebben ontwikkeld. In zulk een knop hebben dan *galmijten*, de veroorzakers der ziekte, overwinterd. Deze galmijten, *Eriophyes* (= *Phytoptus*) *pyri* Nal. zijn zeer kleine, hoogstens $\frac{2}{10}$ m.M. lange diertjes, be-

hoorende tot de spinachtige dieren. Hun lichaam is langgetrekt, wel 6 maal zoo lang als breed, bijna rolrond, van achtesen een weinig toegespitst, het stompere vooreinde is voorzien van 4 korte pootjes. De kleur is wit, de huid fijngeringd. De mijten overwinteren bij voorkeur onder de tweede en de derde laag der knopschubben, dikwijls in menigte, tot vijftig toe, bij elkander. In het vroege voorjaar bevindt zich een enkele vrouwelijke mijt in de kleine roode puistjes, waarin zij met verscheiden dagen tusschenpooze 5 of 6 eieren legt. Deze moeder-